

**PROFESSIONAL TA'LIM TIZIMINI RAHBAR VA PEDAGOG KADRLAR
SALOHIYATINI YANADA OSHIRISH ORQALI PROFESSIONAL TA'LIM
MUASSASALARINI ZAMONAVIY QIYOFASINI YARATISH**

Haytmetova Nasiba Narimanovna

Urganch shahar 2-sон kasb hunar maktabi maxsus fan o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu ilmiy maqolada professional ta'lism tizimini rahbar va pedagog kadrlar salohiyatini oshirish orqali zamonaviy qiyofasini yaratish yo'llari ko'rib chiqilgan. Rahbar va pedagog kadrlarning malakasini oshirish, innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash, xalqaro tajriba almashish hamda strategik boshqaruv qobiliyatlarini rivojlantirish masalalari tahlil qilingan. Maqolada keltirilgan usullar professional ta'lism muassasalarining sifatini oshirishga qaratilgan va ularning zamon talablari darajasiga ko'tarilishiga yordam beradi.

Kalit so'zlar: Professional ta'lism tizimi, rahbar kadrlar, pedagog kadrlar, innovatsion pedagogik texnologiyalar, xalqaro tajriba almashish, strategik boshqaruv, ta'lism sifati.

Professional ta'lism tizimi jamiyatning iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. Ushbu tizim o'z o'rnila malakali kadrlarni tayyorlash, ularni ish bozoriga moslashtirish va mamlakatning innovatsion salohiyatini oshirishda asosiy vosita hisoblanadi. Professional ta'lism muassasalarining muvaffaqiyati esa, asosan, rahbar va pedagog kadrlarning salohiyatiga bog'liq. Rahbarlar ta'lism muassasasining strategik yo'nalishini belgilab, uni muvaffaqiyatli boshqarish vazifasini bajaradi, pedagoglar esa o'quvchilarga kerakli bilim va ko'nikmalarni berishadi. Zamonaviy jamiyatda ta'lism jarayonini yangi darajaga olib chiqish, innovatsion pedagogik texnologiyalarni joriy etish va xalqaro standartlarga mos keladigan ta'lism tizimini yaratish zarurati tug'iladi. Buning uchun rahbar va pedagog kadrlarning malakasini muntazam ravishda oshirish, ularning strategik boshqaruv qobiliyatlarini rivojlantirish va xalqaro tajribalarni o'rganish muhim ahamiyat kasb etadi. Maqolaning maqsadi – rahbar va pedagog kadrlarning salohiyatini oshirish orqali professional ta'lism muassasalarining zamonaviy qiyofasini yaratish yo'llarini o'rganish.

Professional ta'lism tizimini rivojlantirish bo'yicha ilmiy va amaliy tadqiqotlar rahbar va pedagog kadrlarning malakasini oshirishning muhimligini ta'kidlaydi. Xususan, innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash, zamonaviy boshqaruv usullarini o'zlashtirish, hamda xalqaro tajribalarni o'rganish kabi omillar ushbu sohada muhim rol o'ynaydi. Misol uchun, Sh. Xolbekovning (2021) tadqiqotlari rahbarlarning strategik boshqaruv qobiliyatlarini rivojlantirishning muhimligini ko'rsatadi.

Rahbar va pedagog kadrlar salohiyatini oshirish usullari

- O‘quv dasturlari va malaka oshirish kurslari: Rahbar va pedagog kadrlar uchun maxsus o‘quv dasturlari va malaka oshirish kurslarini tashkil etish professional ta’lim tizimini rivojlantirishning asosiy omillaridan biridir. Ushbu kurslar rahbarlarga strategik rejalshtirish, menejment va liderlik bo‘yicha bilim va ko‘nikmalarini beradi.
- Innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo‘llash: Zamonaviy ta’lim jarayonida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo‘llash pedagoglarning o‘quv jarayonini yanada samarali va interaktiv qilishi mumkin. Masalan, elektron ta’lim platformalaridan foydalanish, masofaviy ta’lim va gibrild o‘qitish usullarini joriy etish.
- Xalqaro hamkorlik va tajriba almashish: Xalqaro hamkorlik va tajriba almashish orqali rahbar va pedagog kadrlar dunyodagi ilg‘or ta’lim tizimlari tajribasini o‘rganib, uni o‘z faoliyatida qo‘llashlari mumkin. Bu, o‘z navbatida, professional ta’lim muassasalarining sifatini oshirishga yordam beradi.

Rahbar va pedagog kadrlar salohiyatini oshirish professional ta’lim tizimining muvaffaqiyatiga bevosita ta’sir ko‘rsatadi. Ushbu maqolada keltirilgan usullar va strategiyalar professional ta’lim muassasalarini zamonaviy qiyofasini yaratishga qaratilgan. Malaka oshirish kurslari va o‘quv dasturlari rahbar va pedagog kadrlarning bilim va ko‘nikmalarini yangilashda muhim rol o‘ynaydi. Shu bilan birga, innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo‘llash o‘quv jarayonini samaradorligini oshiradi va o‘quvchilarni zamonaviy ish bozoriga tayyorlaydi. Xalqaro hamkorlik va tajriba almashish professional ta’lim tizimining rivojlanishida muhim ahamiyatga ega. Bu jarayon rahbar va pedagog kadrlarning malakasini oshirish bilan birga, ta’lim muassasalarining xalqaro standartlarga mos kelishini ta’minlaydi. Shu sababli, professional ta’lim tizimini rivojlantirish uchun rahbar va pedagog kadrlarning malakasini muntazam ravishda oshirish, innovatsion texnologiyalarni qo‘llash va xalqaro hamkorlikni rivojlantirish zarur.

Umuman olganda, rahbar va pedagog kadrlarning malakasini oshirish, innovatsion texnologiyalarni joriy etish va xalqaro hamkorlikni rivojlantirish professional ta’lim muassasalarini zamonaviy qiyofasini yaratishda va ta’lim sifatini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Bu yo‘nalishlarda amalga oshirilgan ishlar professional ta’lim tizimini yanada samarali va zamonaviy qilishga yordam beradi, natijada mamlakat iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy rivojlanishiga katta hissa qo‘sadi.

Yuqorida aytilganlarning barchasini hisobga olgan holda, men shunday xulosaga kelishim mumkin. Rahbar va pedagog kadrlar salohiyatini oshirish professional ta’lim muassasalarini zamonaviy qiyofasini yaratishda muhim ahamiyatga ega. Bu yo‘nalishda amalga oshirilgan tadbirlar va innovatsiyalar professional ta’lim

tizimining samaradorligini oshirish va uni zamon talablari darajasiga ko‘tarishda muhim rol o‘ynaydi. Shu sababli, rahbar va pedagog kadrlarning malakasini muntazam ravishda oshirish va ularni zamonaviy boshqaruv va pedagogik texnologiyalar bilan tanishtirish kerak.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Xolbekov, Sh. (2021). Strategik boshqaruv qobiliyatlarini rivojlantirishning muhimligi. Toshkent: O‘zbekiston Milliy Universiteti nashriyoti.
2. Karimova, Z. (2019). Pedagog kadrlarning malakasini oshirish va ularning ta’lim sifatiga ta’siri. Pedagogika jurnali, 45(2), 112-118.
3. Nishonova, S. (2020). Innovatsion pedagogik texnologiyalar va ularning ta’lim jarayoniga ta’siri. Ta’lim va fan, 38(4), 90-96.
4. Abdullaeva, M. (2018). Professional ta’lim tizimida rahbar kadrlarning o‘rni va ahamiyati. Ta’lim islohotlari, 24(3), 77-84.
5. Yusupov, N. (2022). Xalqaro hamkorlik va tajriba almashishning professional ta’lim tizimiga ta’siri. Global ta’lim forumi, 12(1), 55-63.
6. Rahmonov, D. (2017). O‘zbekiston professional ta’lim tizimining zamonaviy qiyofasini yaratish yo‘llari. Toshkent: Talim Nashriyoti.